

**Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs**

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Toronto Sāpju pārvaldības uzskaitē, Vilīte, B., 2018

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Toronto Pain Management Inventory, Watt-Watson et al., 2001

3. Īss instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Šis instruments sniedz informāciju par aptaujājamās personas zināšanām jeb kompetenci saistībā ar sāpju vadību. Šis instruments ir veidots 2001. gadā, Toronto, Kanādā un pirmo reizi izmantots pētījumā “*Relationship between nurses’ pain knowledge and pain management outcomes for their postoperative cardiac patients*”, kurš publicēts *Journal of Advanced Nursing*, 36(4), 535-545. (Watt-Watson et al., 2001) Turpmāk tekstā Toronto Sāpju pārvaldības uzskaitē tiek saīsināta kā TSPU.

TSPU instruments sastāv no divām daļām. Pirmā daļa ir instrumenta demogrāfiskā daļa, kurai atbilst jautājumi no a) līdz h). Pirmajā daļā ir jānorāda aptaujājamās personas demogrāfiskos datus: a) izglītības līmeni; b) darba pieredzi kopumā; c) darba pieredzi pašreizējā darba vietā; d) dzimumu; e) vecumu; f) dzimšanas vietu; g) mājās lietoto valodu; h) iepriekš esošo izglītošanos par sāpju vadību.

Pielāgojot šī instrumenta demogrāfisko datu daļu, tika izslēgti jautājumi par dzimšanas vietu un mājās lietoto valodu, jo šie dati nesniedz informāciju, kas ir nepieciešama pētījuma mērķu sasniegšanai un neietekmētu pētījuma rezultātus.

TSPU instrumenta otrā daļa sastāv no 23 slēgta tipa jautājumiem par atsāpināšanas taktiku aptaujājamās personas darbavietā. Jautājumi noformēti vizuālā analoga skalas veidā, kur atbildi ir lūgts norādīt procentuāli, to atzīmējot ar līniju. Procenti tiek norādīti no 0 līdz 100 procentiem, kā arī aprakstīti vārdiski, piemēram: 0% - ‘nekad’, 100% - ‘vienmēr’.

Jautājumos tiek apskatīti temati par personas zināšanām par sāpju vadību, ieskaitot pretsāpju terapiju, pacientu uzvedību saistībā ar sāpēm, māsas uzskatiem par savu kompetenci pacientu atsāpināšanā, un kolēģu atbalstu lēmumu pieņemšanā saistībā ar atsāpināšanu. Jautājumos tiek pētītas arī uz pierādījumiem balstītas zināšanas, kā arī zināšanas par sabiedrībā pieņemtiem uzskatiem, kas nav balstīti uz zinātniskiem pierādījumiem.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem. Tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai ([skat. reģistra web](#)). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti (vai noņemti/izslēgti) vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakrītība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Īsa pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Izlase: intensīvās terapijas nodaļas māsas un ārstu palīgi. Cita informācija nav sniegta.

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>